

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Antonína Koukala a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci **žalobce H. A. V.**, zastoupeného JUDr. Vladimírem Kozelkou, advokátem se sídlem Školská 28, Praha 1, proti **žalovanému Celnímu ředitelství Praha, se sídlem Washingtonova 11, Praha 1**, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2002, zn. 3579/02-01, vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 38 Ca 434/2002, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 9. 2003, č. j. 38 Ca 434/2002 – 29,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí bylo zamítnuto odvolání žalobce (dále též „stěžovatel“) proti rozhodnutí Celního úřadu Praha - Ruzyně ze dne 17. 1. 2002 zn. 1941/7539/01 s odůvodněním, že žalobce nesplnil oznamovací povinnost podle ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 61/1996 Sb.“), když jako fyzická osoba vystupující z tuzemska písemně neoznámil celnímu úřadu vývoz platných bankovek v celkové výši 30 000 USD, tj. v přepočtu podle platného kurzu částku ve výši 1 147 500 Kč, pročež mu byla správním orgánem prvního stupně podle ustanovení § 12a odst. 1 zákona č. 61/1996 Sb. uložena pokuta ve výši 918 000 Kč.

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 16. 9. 2003, č. j. 38 Ca 434/2002-29 byla zamítnuta žaloba proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění rozsudku soud prvního stupně konstatoval, že v dané věci není sporu o tom, že se žalobce dopustil porušení ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 61/1996 Sb., když neměl v úmyslu oznamovací povinnost podle uvedeného ustanovení splnit, neboť dvě třetiny vyvážené hotovosti ukryl na svém těle a na dotaz celníka předložil ke kontrole toliko hotovost ve výši 10 000 USD, což však nelze považovat ani za částečné splnění přihlašovací povinnosti, když ustanovení § 5 odst. 4 zákona č. 61/1996 Sb. stanoví povinnost vydat oznámení na tiskopise vydaném Ministerstvem financí. Soud prvního stupně se ztotožnil i se stanovením výše pokuty, při jejímž určování byla zohledněna závažnost protiprávního jednání, zejména výše částky, jež měla být vyvezena a dále pak i způsob ukrytí peněz. Soud prvního stupně dále uvedl, že rozhodnutí žalovaného bylo řádně odůvodněno a skutečnost nesplnění oznamovací povinnosti podle výše citovaného ustanovení byla správně právně posouzena. K námitce žalobce týkající se porušení ustanovení § 59 odst. 1 spr. ř. soud prvního stupně uvedl, že v daném případě žalovaný zjišťoval, zda na spolehlivě zjištěný stav věci byly správně aplikovány příslušné hmotněprávní předpisy; v tomto postupu žalovaného soud prvního stupně neshledal žádná pochybení. K námitce žalobce týkající se porušení ustanovení § 33 odst. 2 spr. ř. soud prvního stupně sdělil, že v daném případě měl žalobce možnost se k věci vyjádřit, avšak správní orgán prvního stupně opakovaně neuspěl v pokusech dohodnout se žalobcem termín ústního jednání, při němž se měl žalobce vyjádřit podkladům pro rozhodnutí. Z uvedených důvodů Městský soud v Praze žalobu zamítl a poučil žalobce o možnosti podání kasační stížnosti.

Ve včas podané kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že nezákonnost rozhodnutí soudu prvního stupně spatřuje v nesprávném posouzení dikce ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 61/1996 Sb., z něhož vyplývá, že žalobce měl možnost splnit oznamovací povinnost kdykoliv v průběhu svého výstupu z tuzemska, a to až do jeho opuštění; stěžovatel vyslovuje názor, že možnost splnit svou oznamovací povinnost mu zůstala zachována i v odletové hale. Stěžovatel uvedl, že jediný možný výklad ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 61/1996 Sb. je výklad doslovný; výklad rozšiřující, jenž poskytl žalovaný, navíc jdoucí v neprospěch žalobce, není podle jeho sdělení přípustný. Stěžovatel je přesvědčen, že v situaci, kdy ještě nedošlo k porušení právního předpisu, měl být žalobce ze strany správního orgánu poučen o tom, kde je možné zákonnou povinnost splnit a v tomto mu měla být ze strany správního orgánu poskytnuta součinnost. Navíc místo, kde měla být podle žalobce oznamovací povinnost splněna, nebylo při běžném provozu v hale dobře viditelné a bylo snadno přehlédnutelné. Tvzení správních orgánů o systému červená – zelená, definovaného vyhláškou č. 135/1998 Sb. nemá podle žalobce oporu v platných právních předpisech, přičemž státní moc lze podle Ústavy České republiky uplatňovat jen v případech, mezích a způsoby, které stanoví zákon. Druhým důvodem kasační stížnosti je důvod vymezený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí o výši uložené pokuty pro nedostatečné zdůvodnění, když byla zohledněna pouze výše neohlášené částky a dále způsob ukrytí peněz, přičemž tato skutečnost není kritériem pro udělení pokuty. Při stanovení výše pokuty bylo podle názoru stěžovatele postupováno toliko na základě formální aplikace příslušného ustanovení zákona č. 61/1996 Sb., aniž by byly zkoumány konkrétní okolnosti případu. Při rozhodování o stanovení výše pokuty vycházel správní orgán ze zákonného rozmezí vymezeného ustanovením § 12a odst. 4 zákona č. 61/1996 Sb. Dále stěžovatel namítá porušení ustanovení § 33 odst. 2 spr. ř., když v průběhu celého řízení nebylo stěžovateli umožněno vyjádřit se ke skutkovým zjištěním, přestože stěžovatel navrhoval v odvolacím řízení provést svůj výsledek, neboť předchozí výsledek byl neúplný, za nepřijatelné považuje stěžovatel odůvodnění neprovedení tohoto důkazního návrhu v řízení, když stěžovatel nebyl o možnosti vyjádřit se k podkladům ani vyrozuměn.

Stěžovatel dále upozornil na rozpor mezi výpovědí stěžovatele do protokolu dne 19. 8. 2001, kde stěžovatel uvedl, že nevěděl o své povinnosti nahlásit vývoz finanční hotovosti již před průchodem pasovou kontrolou s výpovědí celního inspektora D. N. datované dnem 15. 1. 2002 o předmětné události v tom smyslu, že stěžovatel na otázku, zda vyváží nějakou finanční hotovost uvedl a řádně přihlásil částku ve výši 10 000 USD. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby rozsudek soudu prvního stupně byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření ke kasační stížnosti žalobce uvádí, že žalobcův výklad ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 61/1996 Sb. pokládá za účelový a neodpovídající zákonnému znění, neboť místem, kde je třeba hotovost přihlásit, je toliko celní úřad; v daném případě není přípustný jiný výklad, a to ani pokud by směřoval ve prospěch žalobce. Dále žalovaný poukazuje na stěžovatelem nesprávně citovanou vyhlášku č. 135/1998 Sb., neboť daná situace podléhá ustanovení § 26 odst. 2 vyhlášky č. 252/2002 Sb., v němž je uvedeno, že *„zelený pruh je určen pro cestující, kteří dovážejí nebo vyvážejí jen zboží, které nepodléhá clu a daním nebo je od nich osvobozeno a nepodléhá zákazům a omezením stanoveným zvláštními předpisy. Ostatním cestujícím je vyhrazen červený pruh. Červený pruh je vyhrazen rovněž pro cestující, kteří musí splnit oznamovací povinnost podle zvláštního právního předpisu (§ 5 odst. 1 zákona č. 61/1996 Sb.)“*. Žalovaný dále odmítl nařčení z formální aplikace předpisů při odůvodnění rozhodnutí, jež považuje za konkrétní. K dalšímu stížnímu bodu žalovaný sděluje, že při zjištění protiprávního jednání byl správním orgánem prvního stupně sepsán protokol o ústním jednání, poté byl stěžovatel dvakrát vyzván k jednání, na tyto výzvy však nereagoval; podle názoru žalovaného se tedy nejedná o zkrácení účastníka na jeho právech, nýbrž o nevyužití tohoto práva stěžovatelem. Žalovaný dále poukázal na to, že o žalobce ani jeho zástupce nežádali o nahlédnutí do spisu a seznámení se s podklady pro rozhodnutí. Závěrem žalovaný uvádí, že ze všech podkladů je zřejmé, že stěžovatel přihlásil na výslovný dotaz celníka částku ve výši 10 000 USD, toto tvrzení je však je v rozporu s tvrzením žalobce, že o zákazu vývozu nevěděl.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody odpovídající ustanovením § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí soudu prvního stupně a dospěl k závěru, že kasační stížnost žalobce není důvodná.

Prvním žalobcem uváděným důvodem podané kasační stížnosti je důvod spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v přecházejícím řízení, tedy žalobcem tvrzená nezákonnost odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. K této námitce kasační stížnosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že ji neshledal důvodnou, neboť žalovaný i soud prvního stupně právní otázku posoudily správně, když v daném případě není sporu o tom, že se žalobce dopustil porušení oznamovací povinnosti podle ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 61/1996 Sb., neboť je zřejmé, že neměl úmysl oznamovací povinnost splnit; nelze přisvědčit účelovému tvrzení žalobce, že měl v úmyslu tuto oznamovací povinnost splnit, neboť z ustanovení § 5 odst. 4 zákona č. 61/1996 Sb. vyplývá, že oznamovací povinnost podle § 5 odst. 1 citovaného zákona lze účinně splnit na tiskopise vydaném Ministerstvem financí, jenž je k dispozici na celním úřadu. Je tedy zřejmé, že žalobce měl svou oznamovací povinnost splnit v prostorách celního úřadu, v daném případě Celního úřadu Praha - Ruzyně a ve smyslu ustanovení § 26 odst. 2 vyhlášky č. 252/2002 Sb. měl použít tzv. červený pruh,

avšak prošel koridorem pasové kontroly a zároveň tzv. zeleným pruhem do tranzitní haly a dále do odletového terminálu, kde byl kontrolován pracovníky správního orgánu prvního stupně. K námitce žalobce týkající se nepřipustnosti stanovení povinnosti jinak než zákonem Nejvyšší správní soud uvádí, že shora uvedeným ustanovením citované vyhlášky není stanovena žádná povinnost, nýbrž uvedená vyhláška toliko na základě zmocnění zákona specifikuje technickou realizaci příslušných ustanovení zákona při celním odbavení. Nejvyšší správní soud dále ve shodě s názorem soudu prvního stupně konstatuje, že přiznání částky ve výši 10 000 USD na základě dotazu celníka v odletovém terminálu neznamená ani částečné splnění oznamovací povinnosti podle zákona č. 61/1996 Sb. Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud konstatoval, že důvod kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není dán.

Kasační stížnost je dále podána z důvodu vymezeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Své tvrzení stěžovatel specifikoval námitkou týkající se nepřezkoumatelnosti odůvodnění výše uložené pokuty, k čemuž však Nejvyšší správní soud konstatuje, že se správní orgán prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí s odůvodněním výše uložené pokuty řádně vypořádal, když se ve smyslu ustanovení § 12a odst. 4 zákona č. 61/1996 Sb. vyjádřil k výši uložené pokuty ze všech zákonem vymezených hledisek. K námitce žalobce týkající se s pochybení správního orgánu, jenž při stanovení výše nesprávně zohlednil rovněž způsob ukrytí peněz, Nejvyšší správní soud konstatuje, že správní orgán prvního stupně k této skutečnosti přihlédl v souladu s účelem zákona č. 61/1996 Sb. K námitce žalobce týkající se porušení ustanovení § 33 odst. 2 spr. ř. soud konstatuje, že vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí je právem účastníka řízení a nikoliv jeho povinností; pokud účastník řízení tohoto práva nevyužije, není povinností správního úřadu taková vyjádření po něm požadovat a není tudíž vadou řízení, když za této situace uvedené vyjádření absentuje. Vzhledem k tomu, že ze správního spisu vyplynulo, že správní orgán neúspěšně vyzýval stěžovatele k vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí, a ani za strany žalobce či jeho zástupce nebyl navržen jiný vhodný termín, neshledal Nejvyšší správní soud tuto námitku stěžovatele důvodnou. K námitce žalobce týkající se rozporu v jeho výpovědi s výpovědí pracovníka správního orgánu prvního stupně D. N. nemohlo být s ohledem na díkei ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlédnuto, podle něhož ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil po vydání kasační stížnosti napadeného rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že důvod kasační stížnosti uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. není dán.

Nejvyšší správní soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému

v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. dubna 2004

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu